

DELÅRSRAPPORT 2015

ORSA
KOMMUN

DE FÖRSTA SJU MÅNADERNA

Omgjord budget och start för omorganisation

Befolkning och arbetsmarknad

Vid senaste årsskiftet var vi 6 812 personer i Orsa kommun. Per juli hade befolkningen minskat med 41 till 6 771 personer. Minskningen beror främst på ett stort negativt födelsenetto (-37 st). Vi har detaljerad statistik avseende befolkningsförändringar sedan 2008 och aldrig tidigare har födelsenettet varit så negativt under årets sju första månader då det både avlidit fler personer och fötts färre barn än normalt. Främst födelsetalet är väldigt lågt med 23 stycken födda per juli.

Samtidigt har det flyttat in lika många personer som det flyttat ut personer i kommunen. Detta trots att vi har en nettoutflyttning på ett tjugotal personer i åldern 19-25 år främst beroende på att många SCoTT- elever flyttat ut efter avslutad utbildning.

Den trend som vi sett de senaste två åren med en nettoinflyttning i de yngre åldersgrupperna fortsätter och hittills i år är nettoinflyttningen i åldrarna 1-18 år 17 stycken varav drygt hälften avser ensamkommande flyktingbarn.

Noterbart är att hittills i år är nettoinflyttningen totalt sett +/- 0 per juli. Sedan 2008 är det första gången nettoinflyttningen inte är negativ per juli. I budgetarbetet inför 2016 har vi räknat med att befolkningen skall minska till 6 715 personer per 1 november. Siffrorna per juli och de första veckorna i augusti antyder att befolkningen kanske inte minskar så mycket ändå trots negativt födelsenetto och utflyttning av äldre ungdomar tack vare en nettoinflyttning i övriga åldersgrupper.

Enligt statistik från arbetsförmedlingen minskade antalet arbetslösa från 197 till 188 personer jämfört med föregående år samma tidpunkt, av dessa var

101 personer öppet arbetslösa och 87 personer sökande i program med aktivitetsstöd.

I Orsa uppgår den öppna arbetslösheten och sökande i program med aktivitetsstöd till 6,2 % per juli, att jämföra med rikets och Dalarnas siffror som är 7,6 % respektive 6,5 %. Dessutom kan tilläggas att arbetslösheten i Orsa kommun minskade med 0,3 % enheter jämfört med samma tid föregående år, vilket är en större minskning än i Dalarna och i riket ökade arbetslösheten något under samma period.

Om förbättringen på arbetsmarknaden håller i sig hoppas vi det skall minska kostnaderna för försörjningsstöd, där vi ligger väldigt högt i kostnad per invånare i jämförelse med andra kommuner.

Investeringar

Liksom tidigare år har endast en mindre del av investeringsbudgeten utnyttjats under årets första sju månader. Per juli uppgår investeringarna till 7,4 mkr jämfört med årsbudgeten på 19,0 mkr.

Viktiga händelser

I början av året beslutades att budgeten för 2015, som fastställdes av kommunfullmäktige i november 2014 skulle rivas upp med uppdraget att anslagen till nämnderna och utskotten skulle minskas med 2,8 mkr. Det beslutades också att en organisationsöversyn skulle genomföras som bland annat syftar till högre effektivitet och lägre kostnad. Förändringen av budgeten är genomförd och arbetet med organisationsöversynen pågår. Enligt beslutet skall arbetets framskridande rapporteras löpande till kommunstyrelsens arbetsutskott och förslag presenteras för kommunstyrelsens arbetsutskott senast den 31 oktober 2015. Centrum färdigställdes och återinvigdes under första halvåret.

Kommentarer till delårsresultat och prognoser

Kommunens resultat per 2015-07-31 blev ca 9 mkr. Detta är ett historiskt väldigt högt delårsresultat och en stor del av förklaringen är att semesterlöneskulden minskat med ca 3,2 mkr samt beslutad återbetalning av AFA pengar med 2,8 mkr.

Dessa resultatposter har inte funnits med i tidigare års delårsresultat. Förändringen av semesterlöneskulden har tidigare inte bokförts i delårsbokslutet p g a att lönesystemet först nu kan leverera tillförlitliga siffror under löpande år. Tidigare återbetalningar från AFA har inte heller bokförts i delårsbokslutet eftersom att vid tidigare års återbetalningar så har beslut om att återbetalning skall ske tagits först under hösten. I år tog AFA beslutet om återbetalning 2015 redan under våren.

Vid en jämförelse av årets delårsresultat mot tidigare år så bör därför tas hänsyn till ovanstående poster om sammanlagt 6,0 mkr. Samtidigt som delårsresultatet uppgår till 9 mkr så uppgår prognosen för helåret till ca -1,0 mkr. En skillnad på 10 mkr. Av denna skillnad kan ca 6 mkr förklaras av att semesterlöneskulden kommer öka igen under hösten och att merparten av de medel vi erhåller från AFA reserveras för den omorganisation som pågår i kommunen. Därutöver prognostiserar nämnderna och utskotten att deras positiva resultat per juli på drygt 2 mkr ska förbytas i ett underskott på ca 3 mkr per kommande årsskifte. Speciellt stor är skillnaden för socialutskottet där ett positivt delårsresultat om 3 mkr prognostiseras bli ett underskott om 1 mkr på helåret.

Delårsresultatet för nämnder och utskott är i samma storleksordning i år som förra året. Då var prognoserna än mer negativa men resultatet på helåret blev totalt ett litet plus. I föregående års delårsbokslut påpekade ekonomichefen att skillnaden i delårsresultatet och prognoserna var i största laget och att han förväntade sig att flera nämnder och utskott skulle redovisa bättre resultat än vad deras prognoser

visar. Även om skillnaden mellan delårsresultat och prognos är mindre i år så borde nämndernas och utskottens resultat totalt sett bli bättre även i år så att vi kan undvika ett negativt resultat.

Även om kommunens prognostiserade resultat inte är någon rolig läsning så kan vi glädja oss åt att koncernbolagen förutom att redovisa positiva delårsresultat om ca 5 mkr även prognosticerar överskott om tillsammans ca 7 mkr på helårsbasis. Finansieringen är en verksamhet som ligger utanför nämnderna och här redovisas bl a skatteintäkter, pensionskostnader, samt finansiella intäkter och kostnader. Sedan några år tillbaka redovisas även avkastningen på vårt innehav i Oreälvens Kraft AB här.

Netto prognosticeras finansieringen redovisa ett överskott på 0,1 mkr. Här ingår bl a ett underskott för Oreälvens Kraft AB på 0,5 mkr och försämrade skatteprognoser 0,8 mkr. Samtidigt är den prognostiserade utbetalningen från AFA ca 2,8 mkr inte budgeterad, men denna kommer att till stor del gå åt till förväntade extrakostnader föranledda av den omorganisation som skall vara klar till årsskiftet.

Trots de dystra prognoserna så måste vi sträva mot nå ett positivt resultat för att inte riskera att inte klara det lagstadgade balanskravet.

De sju första månaderna.....	sid 2
Kommentarer till delårsresultat och prognoser.....	sid 3
Kommentar balansräkning och kassaflöde.....	sid 5
Norra Dalarnas Vatten och Avfall AB.....	sid 6
Orsastäder AB & Orsalokaler AB.....	sid 7
Orsa kommuns värdegrund.....	sid 8
När vi målen.....	sid 9
Personalredovisning.....	sid 10
Kommunfullmäktige.....	sid 12
Kommunstyrelsens verksamheter.....	sid 13
Socialutskottet	sid 21
Barn- och utbildningsutskottet.....	sid 24
Miljönämnden.....	sid 26
Byggnadsnämnden	sid 28
Periodens driftredovisning	sid 30
Perioden investeringsredovisning.....	sid 30
Periodens resultaträkning.....	sid 31
Balansräkning.....	sid 31
Kassaflödesrapport.....	sid 32
Noter resultaträkning.....	sid 33
Noter balansräkning.....	sid 33
Noter kassaflödesanalysen.....	sid 34
Prognos för driftredovisning 2015.....	sid 35
Prognos för 2015 års resultaträkning.....	sid 35
Noter till prognos 2015.....	sid 36
Redovisningsprinciper.....	sid 37

Balanskrav

Balanskravet i kommunallagen 8:5 innebär att om inte kommunen redovisar ett positivt resultat, där intäkterna överstiger kostnaderna, så skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas inom de följande tre åren.

Även om nämndernas prognoser tyder på att vi inte skulle klara balanskravet 2015 så måste vi nå dit, hur ska vi annars klara 2016 då nämndernas och utskottens ramar ökar betydligt mindre än inför 2015? Trots lämnade prognoser så är ändå ekonomichefen övertygad om att vi skall klara balanskravet med de åtgärder som ändå pågår.

Kommunens ekonomiska mål 2015

2015 års ekonomiska mål formulerades först under våren 2014. Därefter förändrades förutsättningarna rejält under året och då budgeten slutligen fastställdes av fullmäktige i november 2014, så hade resultatnivån sänkts till 940 tkr p g a tillkommande kostnader så sent som i november (bl a avseende Dalatrafik). Av budgethandlingarna framgick också att ”ekonomichefen återkommer med förslag om våra framtida ekonomiska mål som bör diskuteras och förankras politiskt”.

Redan i januari stod det klart att förändrade skatteprognoser innebar att budgeten för 2015 måste göras om för att inte kommunen skulle hamna på ett negativt resultat 2015. Ett intensivt arbete påbörjades och i april beslutade kommunfullmäktige om en

ombudgetering för 2015. På samma möte beslutade också kommunfullmäktige om ekonomiska mål för 2016 som nu var rejält omarbetade jämfört med hur våra tidigare ekonomiska mål sett ut. Tanken har varit att dessa nya ekonomiska mål gäller från den tidpunkt detta beslut togs, men formellt sett togs beslutet inte för 2015.

De nya ekonomiska målen formuleras som följer:

- Årets resultat ska minst vara på en nivå som säkerställer att kommunens eget kapital värdesäkras med hänsyn till inflationen (KPI)
- Kommunen har en god likviditet och denna ska i första hand användas till att möta kommande höga pensionsutbetalningar
- Kommunens investeringar ska finansieras av egna medel, inte genom extern upplåning
- När det gäller framtida pensionsåtaganden sker återföring av öronmärkt resultat med det belopp som motsvarar skillnaden i pensionskostnader enligt senaste prognosen från KPA då budgeten fastställs och den prognos som senast bestäms i samband med årsbokslutet
- Kommunens soliditet (inklusive samtliga pensionsåtaganden) ska varje år förbättras och senast 2018 vara positiv

Kommentarer

Årets resultat: I delårsbokslutet uppfylls målet, men med nuvarande prognos är det osäkert om målet kommer att uppnås trots att vi inte har någon inflation enligt KPI. Med de krav som gäller att nämnder och utskott skall vidta åtgärder för att klara sina ramar så är det svårt

att se att inte årets resultat på sista raden ändå kommer att bli positivt.

Likviditet: Trots att kommunen har lite bankmedel så har vi placeringar i värdepapper på omkring 30 mkr som går snabbt att omsätta vid behov. På kort sikt har också koncernbolagen mycket medel på koncernkontot som kan nyttjas tillfälligt istället för att behöva sälja värdepapper. Investeringar: Ingen extern upplåning har gjorts under året och kommer inte heller behövas under resterande del av året enligt vår bedömning

Pensionsåtagande: Detta mål går inte att följa upp förrän vid årsbokslutet

Kommunens soliditet: Om man tittar på delårsbokslutet så är soliditeten -1,8 % jämfört med -5,6 % årsskiftet och -7,6 % vid delårsbokslutet 2014. Så bra kommer det dock inte se ut vid kommande årsbokslut, men då ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden minskar ska vi vid årsskiftet ha en bättre soliditet än vid senaste årsskiftet. Ekonomichefens bedömning är trots de dystra resultatprognoser som lämnats i detta bokslut att vi skall klara de ekonomiska målen ovan.

Kommentarer till balansräkningen och kassaflödesanalysen

Balansomslutningen har minskat jämfört med senaste årsskiftet men ökat något jämfört med delårsbokslutet 2014. Minskningen jämfört med årsskiftet beror främst på att banktillgodohavanden på det koncernkonto vi har tillsammans med dotterbolagen minskat kraftigt. Vad gäller jämförelsen med föregående års delårsbokslut så har även här bankmedlen minskat men samtidigt har våra anläggningstillgångar ökat desto mer. Ökningen av anläggningstillgångarna beror bl a på byggnationerna i centrum under 2014.

Under senaste tiden har kommunen inte haft mycket pengar på koncernkontot och vi har tidvis ”fått låna” av de bankmedel som tillhör dotterbolagen. Kommunen har dock 30 mkr placerade i räntebärande värdepapper samt aktier i Grönklittsgruppen AB till ett bokfört värde om 12,6 mkr. Under slutet av 2014 amorterade kommunen också av sitt sista kvarvarande banklån. Även om kommunen som juridisk person inte längre har några banklån så ökar dock lånen över tid i dotterbolagen.

Ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser fortsätter att minska. Under 2014 minskade den med hela 11,8 mkr och i år förväntas den minska med ytterligare 4,2 mkr. I jämförelse med de flesta andra kommuner så har vår ansvarsförbindelse minskat mer under de senaste

åren vilket delvis förklaras av att vi haft ett högt uttag av förtida pensioner. Det betyder att våra pensionskostnader varit lite högre idag i utbyte mot lägre kostnader i framtiden.

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Av kassaflödesanalysen framgår att de likvida medlen (kassa- och bankmedel på koncernkontot) minskat med 26,7 mkr under årets första 7 månader. Till stor del beror minskningen på att vi hade stora skulder vid årsskiftet som nu betalats samt att koncernbolagen nu har mindre medel på koncernkontot.

Att skulderna var betydligt större än vanligt berodde bland annat på stora fakturor avseende Järnvägsgatan och från Dalatrafik.

Även om det per juli fanns ca 24 mkr på koncernkontot så var kommunens andel bara knappt 5 mkr och resterande medel tillhörde koncernbolagen. Att vi trots ett bra delårsresultat har lite bankmedel i kommunen beror på att en stor del av det positiva resultatet per juli består av ej likviditetspåverkande poster såsom t e x minskad semesterlöneskuld, upplupen intäkt AFA osv. Dessutom tar det lång tid att få de medel som vi rekviderar från Migrationsverket utbetalda.

Koncernföretagen

Om kommunens prognos för helåret inte ser bra ut så

ser det i alla fall bättre ut i koncernföretagen. Tillsammans redovisar de ett resultat efter finansiella poster om ca 4,9 mkr och prognosen för helåret uppgår till ca 7,1 mkr.

Prognosen 2015 ligger ungefär i linje med koncernföretagens resultat de senaste två åren. Intressant att notera är att från att tidigare haft ett genomsnittligt lågt resultat, så har koncernföretagen de senaste två åren ett betydligt bättre resultat per invånare om vi jämför oss med genomsnittet i Sverige, Dalarna eller vår kommungrupp.

I jämförelse med övriga 50 kommuner i vår kommungrupp så är det faktiskt bara 4 stycken som haft ett genomsnittligt högre resultat per invånare än Orsas koncernföretag de senaste två åren.

Nystart för återvinningscentralen

Den nya kompletterande vattentäkten i Grönklitt har tagits i bruk. Det största ledningsarbetet som genomförts är utbyte av ledningar på Born. Totalt har ca 1,5 mkr upparbetats.

I slutet av maj månad invigdes den nya återvinningscentralen i Orsa. Byggnationen påbörjades hösten 2014 efter att ha projekterats och upphandlats under våren 2014. Byggnationen färdigställdes våren 2015. Projektet var kostnadsberäknat till 9 mkr och preliminärt har investeringen uppgått till 9,4 mkr.

Ekonomi

Orsa Vatten och Avfall AB har under första hälften av året gynnats av ett lågt ränteläge. Den genomsnittliga räntan

uppgår till 1,8 %. I slutet av augusti kommer det sista av de ursprungliga lånen från bolagets bildande att omsättas. Räntan på detta lån som uppgår till 21 mkr är 3,05 %. Vi kan med största säkerhet räkna med att räntan på detta lån kan sänkas med minst 2,5 procentenheter från och med slutet av augusti.

Bolaget har lagt en budget för helåret 2015 med ett underskott för VA-verksamheten på 500 tkr medan avfallsverksamheten är budgeterad att ge ett nollresultat. Per sista juli 2015 uppvisar bolaget ett positivt resultat på 386 tkr. VA-verksamheten redovisar ett underskott på 299 tkr och avfallsverksamheten redovisar ett överskott på 686 tkr. Omsättningen för VA-verksamheten ligger ca 250 tkr över budget och omsättningen för avfallsverksamheten ligger ca

120 tkr över budget.

Sammanlagt 14 977 tkr mot det budgeterade beloppet som är 14 610 tkr. De externa kostnaderna för VA-verksamheten ligger drygt 800 tkr över budget medan kostnaderna för avfallsverksamheten i stort sett följer budget. Kostnaderna för räntor och avskrivningar ligger under budget, räntor 297 tkr och avskrivningar 228 tkr.

Nu lyfter Måsen!

I år räknar vi med att investera ca 50 miljoner totalt i de båda bolagen. Den största enskilda investeringen är att bygga kvarteret Måsen som beräknas vara inflyttningsklart i december.

Orsabostäder har också tagit fram s.k. Konceptlägenheter. Dessa lägenheter har en högre standard och ska möta de krav som efterfrågas. Konceptlägenheterna tillsammans med kv. Måsen, som kan betecknas som imagehöjande, ska tillsammans med våra satsningar på övriga beståndet ge en positiv syn på att bo i lägenhet i Orsa.

Framtiden

En viktig aktivitet är vår inriktning på ökad marknadsföring. Då vi nu åter, på grund av stängningen av Scott, ställs inför fler tomma lägenheter och lokaler är det ännu viktigare att vi ökar marknadsaktiviteterna.

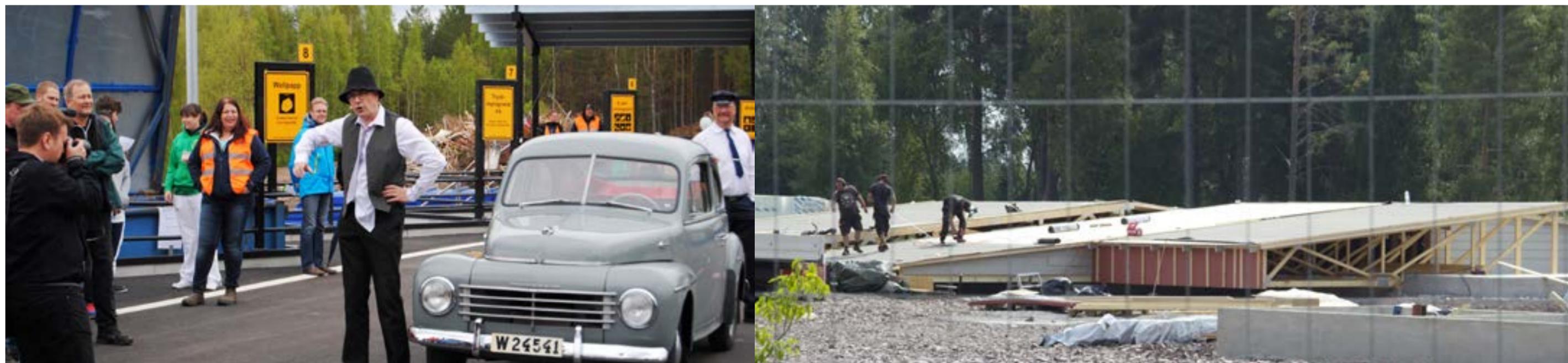
Våra bolag och några förvaltningar ska få nya lokaliseringar sedan kommunen sagt upp kontraktet hos kv. Grevinnan och Individ- och familjeomsorgen ska flytta in i våra nuvarande lokaler. Vi tog fram en marknadsplan 2012 för att ge en tydlig bild av hur vi ville inrikta vårt arbete. Det har i huvudsaken handlat om att lyfta bostadsbeståndet kvalitetsmässigt. Allt enligt fastställda prioriteringar som kommunen tagit fram såsom skola, bostäder o.s.v. Till årsskiftet 2015-16 ska styrelsen nu arbeta fram en marknadsplan för de kommande tre åren samt en långsiktig handlingsplan.

Ekonomi Orsabostäder

Resultat efter finans per sista juli är 3 801 tkr och prognosen för helår 6 450 tkr.

Ekonomi Orsa Lokaler

Resultat efter finans per sista juli är 685 tkr och prognosen för helår 1 200 tkr.

Orsa kommuns värdegrund

Orsa-helt enkelt

Min uppgift är att se till att det blir så enkelt som möjligt för våra medborgare.

Respekt

Jag respekterar mina medmänniskor.

Samarbete

Jag är en del av en större helhet och hittar lösningar tillsammans med andra.

Ansvar

Jag har ett ansvar att handskas varsamt med våra resurser för att skapa ett bra och hållbart samhälle.

Orsa kommuns vision

Orsa är en naturnära plats där folk trivs och vill bo. Våra verksamheter håller hög kvalitet och det känns tryggt att använda sig av dem. Vårt rika och mångsidiga kulturarv har grundat vårt goda rykte som musikkommun.

Vi har en tydlig roll i arbetet med att utveckla regionen. Orsa har korta beslutsvägar och krånglar inte till saker. Det gör oss väl förberedda att möta samhällets förändringar utan att tappa hållbarhetstänkandet.

Vi har ett välmående näringsliv som är attraktivt för både tjänsteföretag och producerande företag.

Vi är en av landets mest kända turistorter. Detta har blivit möjligt genom ett fantasirikt och nyfiket förhållningssätt, präglat av humor och en gnuttu galenskap.

Kommunens målområden

Livskvalitet och samhällsservice

Kommunens verksamheter ska verka för att människor ska känna sig trygga med alla våra verksamheter men särskilt viktigt är att vård, omsorg samt utbildning håller en hög kvalitet och visar goda resultat. Vi ska även arbeta för ett samhälle med ett mångsidigt kultur och föreningsliv. Medborgarna ska känna att de kan delta i Orsas utveckling.

Orsas varierande natur – från vildmark till kulturbygd – är viktig för vår livskvalitet. Vi ska arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling för att skapa förutsättningar för ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna.

Tillväxt

Kommunens verksamheter ska skapa förutsättningar för en positiv utveckling. Vi ska arbeta för en god kompetensförsörjning både inom offentlig sektor och för det privata näringslivet. Genom nytänkande och ett gott värdskap sak vi göra Orsa till en attraktiv turist- och bostadsort. Orsa ska ha en tilltalande offentlig miljö och en väl fungerande infrastruktur. Orsa ska vara en pålitlig samarbetspartner och bidra till utvecklingen av regionen.

Medarbetare

Ledarskapet på alla nivåer ska vara tydligt och lyhört. Våra medarbetare ska känna till vad som förväntas av dem. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och ska bidra till att utveckla verksamheten. För det krävs möjlighet till kompetensutveckling och delaktighet.

Ekonomi

Våra verksamheter ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt och ge möjlighet till satsningar i framtiden. Investeringar ska vara välplanerade och väl motiverade. Budgeten ska vara realistisk och ingå i verksamhetsplanen.

Når vi målen?

Uppfyllt

Delvis uppfyllt

Målet ej uppfyllt

Tillväxt

Livskvalitet och samhällsservice

I de attitydundersökningar som gjorts när vi inget av de mål som satts upp. Vi har fått sämre betyg gällande såväl politikernas som tjänstemäns attityder till företagande och även allmänhetens attityder till företagande får underkänt. Ett stort arbete har dragits igång för att rätta till detta.

Ömsom vin och ömsom vatten är en ganska bra beskrivning på måluppfyllelsen. Medborgarna är nöjda med bemötande, ganska nöjda med öppenhet och äldreomsorg men missnöjda med grundskolan. Andelen behöriga till gymnasiet drar också ned betyget. Här ser vi dock ett trendbrott under våren och har starka förhoppningar att förbättra måluppfyllelsen nästa år.

Ekonomi

På delårsbasis når kommunen sitt resultatmål med råge och därmed uppfyller vi det ekonomiska målet. Ser man däremot till prognostiserat resultat för helåret så kommer inte resultatmålet att nås. Dock är ekonomichefens mening att med pågående åtgärder bör kommunen nå ett positivt resultat. Kommunen har sedan i slutet av 2014 inga externa lån och når därmed målet om egenfinansierade investeringar.

Medarbetare

Målet är nytt och aktuella mått finns ännu inte.

PERSONALREDOVISNING

Arbetskraft

Tillsvidareanställda

Antalet tillsvidareanställda i Orsa kommun är oförändrat 463 vid halvårsskiftet 2015. Det är samma antal som vi hade vid årsskiftet. Det har varit förändringar i barn- och utbildningsförvaltningen som minskat med 14 tillsvidareanställda, beroende på svårigheten att anställa legitimerade lärare 2014/15. Detta kommer att förändras vid årsskiftet då vi vet att vi anställt fler behöriga inför höstterminen. Hos fritids och servicekontoret har antalet anställda ökat med 14. Detta beror på det nystartade boendet för ensamkommande barn. Dessa fanns med även i årsredovisningen men eftersom de då var provanställda redovisades de inte i antalet tillsvidareanställda. Den totala arbetskraften, alla anställningsformer, har ökat med 13 till 483 årsarbetare i jämförelse med halvårsskiftet 2014.

Avgångar

Av de tillsvidareanställda i kommunen slutade totalt 33 personer under första halvåret 2015. De två största orsakerna var egen begäran (24) samt pension (7). Dessa två orsaker är fortfarande de största, även om det ser ut som om pensionsavgångar minskar något. Uppsägning på egen begäran ökar, vilket åter visar på konkurrensen inom personalförsörjningsområdet.

Medelålder

Medelåldern är fortfarande förhållandevis låg vilket innebär att vi har en jämn åldersstruktur. Det gör att det är lättare att agera i framtida personalförsörjning. Medelåldern för tillsvidareanställda män är 49 år och för kvinnor 50 år.

Könsfördelning

Könsfördelningen mellan kvinnor och män minskar med en procentenhet sedan halvårsskiftet 2014. Halvårsskiftet 2015 var 19,5% av de anställda män i Orsa kommun.

Lön och personalkostnader

Löneöversyn är genomförd med alla fackliga organisationer. För tredje året prioriterades lärare, socialsekreterare samt miljöinspektörer. Fördelning av medel för löneöversyn har gjorts efter den nya lönekartläggningen samt efter löneläget i konkurrerande kommuner. I kommunens lönepolicy står det att vi ska ha konkurrenskraftiga löner i Orsa kommun för att kunna möta framtida rekryteringar. Lärarförbundet centralt har mätt lärarlönerna och Orsa kommun ligger på 43 plats i landet. Där kan vi nog säga att målet är nått och ska bevakas.

Jämställda löner

Löneskillnader mellan kvinnor och män har ytterligare utjämnats. Skillnaden är nu 5,5% mot 7,3% 2014. I SKL statistikdatabas där medianlönen mäts så ligger den högre för kvinnor i Orsa än Dalarna i övrigt. I en pågående analys av jämställda löner så kan vi inte finna någon osaklighet i skillnader i lön mellan könen.

Arbetsmiljö och hälsa

Ohälsotal

Ohälsotal (Sjuktid andel av total tillgänglig arbetstid)		
Kön	201507	201407
Män	3,6%	3,9%
Kvinnor	5,8%	7,2%
Total	5,3%	6,5%
Varav långtidssjuka		
Total	49,5%	57,5%

Fördelat på ålder		
Ålder	201507	201407
0-29	1,9%	2,0%
30-49	4,9%	7,2%
50-99	6,2%	6,7%

Ohälsotalen är ett nyckeltal som beskriver andelen sjukskriven tid av disponibel arbetstid. Detta nyckeltal stiger i resten av landet.

På de siffror som vi nu fått ser det ut som om vi brutit trenden på ökade ohälsotal. Vi har förbättrat siffrorna på både långa och korta sjukskrivningar inom alla åldersgrupper och för båda könen. Detta är mycket positivt. Orsaken är svår att helt analysera. Projektet vi startat på personalkontoret kan knappast ha bidragit till förändringen ännu. Den kan bara förbättra resultatet ytterligare. En kvalificerad gissning är att vi har börjat få ihop en homogen och skicklig ledarstab på enhetsnivå.

Skolans förbättrade resultat innebär också att den verksamheten börjar fungera bättre än tidigare vilket också påverkar ohälsotalen.

Medarbetarenkät

Arbetet med att iordningställa handlingsplaner är genomfört. 16 handlingsplaner av 30 är godkända. Orsaken att övriga inte är klara, utarbetade eller godkända är att det gjorts organisationsförändringar och ett stort antal chefsbyten.

Samverkan

Samverkan fungerar i stort bra med de flesta fackliga organisationer förutom lärarförbundet. Det finns självklart detaljer som behöver utvecklas. I dialog med lärarförbundet har både arbetsgivare och facklig organisation en positiv inställning till att samverkan ska återupptas. Ett nytt samverkansavtal kommer inte att förhandlas innan den nya organisationen är fastställd.

Personalkontoret har i samverkan med de två lärarförbunden genomfört gällande förhandlingar enligt Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet.

Kommunfullmäktige

Fullmäktiges roll ska stärkas

Det är inte vanligt att en lagd budget görs om, men det beslutet fattade Kommunfullmäktige i början av året. Det ansågs nödvändigt eftersom förutsättningarna förändrats så mycket sedan budgeten togs på hösten.

Fullmäktige har också vid sina tre möten under första halvåret beslutat om att ingå i en gemensam nämnd för språktolkförmedling tillsammans med ett antal av länets övriga kommuner. En ny policy för uppvakning av personal har också antagits. Fyra motioner har

behandlats. De har handlat om transportmöjligheter till och från ungdomsengagemang, förbud mot tiggeri, stängning av köket på Harabäckens förskola samt om nyttjande av kommunens lokaler. Alla motionerna avslogs av fullmäktige. Under första halvåret har

ytterligare sju motioner och två medborgarförslag lämnats in, men inte färdigbehandlats.

Framtiden

Under hösten 2015 kommer fullmäktige att behandla förslaget till en ny VA-policy för Orsa kommun men även förslaget om

fullmäktigeberedningar. Diskussionen kring att stärka fullmäktiges roll genom beredningar påbörjades redan under förra året i samband med att en ny nämndorganisation trädde i kraft.

Kommentar till ekonomisk redovisning

Det prognostiserade resultatet för året är ett överskott på 247 tkr. Överskottet omfattar återsökningar för gode män för ensamkommande flyktingbarn, där viss del av överskottet härrör från kvartal 4 2014. Beviljade medel betalas i efterskott, vilket kan innebära vissa tidsförskjutningar mellan kostnader och återsökningar. Övriga verksamheter under kommunfullmäktige beräknas hålla budget.

KOMMUNFULLMÄKTIGE					
	2015				2014
VERKSAMHET	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Kommunfullmäktige	200	207	8	0	178
Kommunalt partistöd	185	196	11	0	180
Revision	190	385	195	0	219
Valnämnd	8	3	-5	-3	-27
Överförmyndaren	253	239	-14	0	231
God man och förvaltare	243	204	-39	250	83
Summa	1 078	1 234	156	247	864

Kommunstyrelsen

Vi måste ändra kultur och arbetssätt.

2015 inleddes med att en ny politisk organisation infördes. Vår nytilträdde kommunchef har fått kommunstyrelsens arbetsutskotts uppdrag att anpassa tjänstemannaorganisationen efter den. Målet är också att öka effektiviteten och minska kostnaderna samtidigt som vi ger invånarna en bra service. Skola, äldreomsorg och tillväxt är prioriterade områden.

Ambitionen är att all personal ska involveras i det pågående förändringsarbetet. Förutom ny organisation ska vi hitta nya arbetssätt och skapa en ny organisationskultur i kommunen. Det sistnämnda kommer vi att behöva arbeta med

mer långsiktigt. Den nya organisationen ska enligt uppdraget vara klart under hösten. I den medarbetarenkät som gjordes 2014 och som analyserats på arbetsplatsträffar framgick att det finns mycket att arbeta med i organisationen. Personalen har gett låga

betyg till övergripande organisation, kommunchef och kommunledning. Vi ser nu över orsakerna tillsammans med personalen. Handlingsplaner har tagits fram eller ska tas fram i alla verksamheter som en del i organisationsöversynen.

Inom kommunstyrelsens verksamheter finns det såväl glädjeämnen som smolk i bägaren. Vi har försämrade resultat inom näringslivsrankingen, men glädjande nog har skolan ökat sitt resultat när det gäller meritvärden.

Så lyckas vi med förvaltningens mål

Tillväxt

Förvaltningen ska samordna översiktsplaneringen. Arbetet beräknas vara klart under 2016. Ett utkast har tagits fram och gått igenom på möten med ansvariga politiker.

Livskvalitet och samhällsservice

Fokus på barn- och ungdomsverksamhet. Sammanlagt går mer än hälften av föreningsbidragen till barn- och ungdomsverksamheter. En del av bidragen går också till föreningslös ungdom.

Medborgarna ska ha möjlighet att följa och påverka kommunens arbete

Det här är ett av de områden vi fått sämre betyg än tidigare i den attitydundersökning som Statistiska centralbyrån genomför med jämna mellanrum. En av orsakerna är förtroendegapet mellan den kommunala organisationen och medborgarna som också syns i undersökningen. Den nya hemsidan har fördröjts av olika anledningar, vilket också påverkar betyget. Däremot har vi de verktyg vi behöver för att ge alla möjlighet att

följa och påverka kommunens arbete. Vi behöver lägga ner mer energi på att göra dem kända och använda.

Kommunstyrelsens verksamheter: Kommunledningskontoret

Vi ska förbättra servicen!

Arbetet har handlat om att upprätthålla servicen inom växel, reception och vaktmästeri, information externt och internt samt för de politiska organen och kommunledningen. Kontoret leder även arbetet med målformulering och uppföljning. Kommunledningskontoret har drivit arbetet med folkhälsoarbete och ungdomsarbete. Ansvar för förvaltning av kommunhuset i nära kontakt med OLAB har tillkommit under första halvåret.

Personalredovisning

Folkhälsoplaneraren har gått i pension och en ny har anställts tillfälligt för att samordna Folkhälsoarbetet i kommunen.

Framtiden

Kommunledningskontoret ska förbättra servicen och öka effektiviteten i samband med organisationsöversynen. Ett arbetet med att ta fram en ny hemsida, ny grafisk profil och nytt varumärke har inletts.

Personalkontoret

Bättre kvalitet i lönearbetet

Personalkontorets arbete har präglats av att uppdatera personalhandboken och flytta över den till det nya intranätet. Kontoret har genomfört en löneöversyn där underlaget för chefer utökats för att få en högre kvalitet i arbetet med löner.

Ett hälsoprojekt för att främja hälsa har påbörjats, med analys och förberedande planläggning. Kontoret har också ägnat en hel del tid åt de långa sjukskrivningarna i ett försök att minska dessa. Personalförändringarna vid SCoTT Scandinavian college of travel and tourism har också

tagit tid i anspråk. En hel del tid har också lagts ner på effekterna av beslutet om flytt av enheter till SCoTT:s lokaler. Personalkontoret har också stöttat socialkontoret med förhandlingar i arbetet att skapa en ny organisation på individ- och familjeomsorgen, IFO.

Tillsammans med Mora och Älvdalen har personalkontoret anordnats utbildningar i Arbetsmiljö samt Talangjakten för att intressera anställda för framtida chefsjobb. Inom skolan har hållits en MBL-förhandlingsutbildning. Kontoret har också genomfört informationsmöten, kommunfrukost, vid tre tillfällen under första halvåret.

Näringslivs- och utvecklingskontoret

Vi är ännu inte på topp-hundralistan

Näringslivskontorets målsättning är att återta en position bland de hundra främsta kommunerna i Svenskt näringslivs ranking av företagarklimatet.

Den målsättningen är inte uppfylld. Tvärtom visar den senaste mätningen en liten försämring av resultaten av den enkät som gjordes efter våren. Just nu ligger vi på plats 216 av landets 290 kommuner.

Så lyckas vi med NLUK:s mål

Tillväxt

Orsa ska finnas bland de 100 bästa kommunerna i Svenskt Näringsliv ranking senast 2018.

Som beskrivits i inledningen är vi inte där. Men målet ligger kvar.

Personalredovisning

Två näringslivsutvecklare har slutat under våren 2015. Det innebär att vi under hösten kommer att vara underbemannade när det gäller allmän näringslivsutveckling och företagsrådgivning.

Framtiden

Vid full bemanning och tillräckligt med resurser är det möjligt att nå målsättningen att ligga bland de 100 bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs ranking.

Räddningstjänsten

120 utbildade för att rädda liv

Räddningstjänsten har fått ta hand om 65 larm vilket är normalt. 15 av larmen har gällt så kallade IVPA utryckningar, i väntan på ambulans. Det innebär att räddningstjänsten är först på plats vid olyckor och kan ge inledande hjälp till ambulansen anländer.

Vi har haft få markbränder men två allvarigare bränder i byggnader. Vårt förebyggande arbete är mycket viktigt. Vi har haft 18 tillsynsärenden enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarlig vara. 120

kommuninvånare har utbildats i brandskydd och lika många har fått utbildning i hjärt-lungräddning. Vi arbetar vidare med riskhantering och en revidering av kommunens riskanalys, liksom med social risker.

Så lyckas vi med Räddningstjänstens mål

Livskvalitet och samhällsservice

Den enskildes förmåga att hantera olyckor ska öka.

120 av planerade 220 personer har hittills utbildats i brandskydd samt hjärt-lungräddning.

Personalredovisning

Vår åldersstruktur gör att vi kommer att ha ökad personalomsättning de närmaste åren. Bland annat går räddningsschefen i pension den 1 december.

Framtiden

Vi för diskussioner med Mora om en gemensam räddningsschef. En möjlighet är att Orsa köper timmar av Mora motsvarande nuvarande chefs dagliga arbete. Det är svårt att rekrytera brandmän, bland annat mot bakgrunden av inställetid. Vi har inte tillräckligt med arbetsplatser nära brandstationen.

Flytt gav bättre öppettider

Under första halvåret flyttade vi biblioteket till kulturhuset och har nu all verksamhet under samma tak. Samtidigt införde vi ett nytt biblioteksdatasystem tillsammans med Mora och Älvdalen.

Den 27 april hade vi nyinvigning. Verksamheten har därmed kunnat öka sina öppettider avsevärt.

Lånesystemet har också gett låntagarna tillgång till ett betydligt större bokutbud. Kulturutskottet är nu en del av kultur- och serviceutskottet.

Så lyckas vi med kulturutskottets mål

Livskvalitet och samhälls-service

Skapa gemensamma mål för hur resurser till barn- och ungdomskultur kan användas på bästa sätt.

Vi har tillsatt en ny tjänst som kultursamordnare som tillsammans med barn- och skolbibliotekarien i första hand arbetar med barn- och ungdomsaktiviteter.

Tillgängligheten till kulturhus och bibliotek ska öka

Flytten av biblioteket till kulturhuset har gett oss möjligheter att utöka öppettiderna med 22 timmar i veckan för kulturhuset och med 12 timmar för biblioteket.

Framtiden

Den viktigaste utmaningen är att utveckla verksamheterna genom de nya förutsättningar flytten givit oss.

Kommentar till ekonomisk redovisning kulturkontor

Verksamheterna visar ett visst underskott till följd av engångskostnader för personal, inventarier med mera vid flytten av biblioteket till Kulturhuset.

KULTURKONTOR, del av kultur- och serviceutskottet					
	2015				2014
VERKSAMHET	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Bidrag till studieorg	175	175	0	0	176
Adm kulturverksamhet	959	753	-205	0	966
Allmän kulturverksamhet	142	198	56	0	89
Bildarkiv	0	0	-0	0	11
Kultur för seniorer	89	58	-30	0	126
Kultur i skolan	14	76	62	0	1
Adm bibliotek	2 260	2 165	-95	0	1 974
Vuxenmedia	140	157	18	0	163
Barnmedia	76	100	23	0	90
Statens kulturråd	12	0	-12	0	1
Skolbibliotek	11	41	29	0	18
Summa	3 878	3 724	-154	0	3 615

Kommentarer till ekonomisk redovisning, exkl kultur och fritid

Personalkontoret kommer att lämna ett överskott på ca 200 tkr då en planerad utbildning i ledarskap ställts in genom kommunchefens beslut.

Näringslivskontoret har haft projektkostnader (framförallt sponsring av i VM i Falun) som inte fanns med i budget.

Det avtal som Orsa kommun har med Grönklittsgruppen för att täcka driftskostnader för Rovdjurscentrum har i år medfört kostnader som belastar näringslivskontorets budget.

Detta balanseras delvis av minskad bemanning under året och fördröjning av medfinansiering för nytt Leader-samarbete.

Räddningstjänsten håller budgeten första halvåret. Om vi gör det i slutet av året beror främst på antalet skogsbränder.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott för helåret. Underskottet beror på ökade kostnader för IT-verksamheten bland annat på grund av fler användare och dyrare licenser än beräknat. Övriga verksamheter redovisar nästan inga avvikelser och några redovisar till och med ett överskott.

KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHETER					
	2015				2014
VERKSAMHET	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Politisk verksamhet	2 957	3 295	338	0	3 487
varav Medel till KS förfogande	1 133	1 308	175	0	1 752
Näringslivsåtgärder	1 969	1 850	-120	-90	1 470
Turism	1 250	1 179	-71	0	1 311
Folkhälsa	-107	58	165	0	0
Räddningstjänst	3 092	3 159	67	0	3 030
Arbetsmarknadsåtgärder	23	38	15	0	42
Affärsverksamhet	612	694	82	30	516
Kollektivtrafik	2 309	3 226	917	0	1 788
Föreningsbidrag	327	327	0	0	335
Centrala stödfunktioner	11 500	11 403	-97	-310	10 086
varav kommunstyrelsen	170	208	38	0	95
varav kommunledningskontor	1 075	1 176	102	100	940
varav kommunkansli	2 437	2 527	90	0	2 213
varav ekonomikontor	2 609	2 337	-272	0	2 347
varav personalkontor	1 408	1 777	370	200	1 186
varav lönekontor	873	875	3	0	927
varav IT-enhet	2 929	2 503	-427	-610	2 378
Summa	23 932	25 227	1 295	-370	22 065

Fritids- och servicekontoret

Ett turbulent första halvår

Första halvåret har varit mycket turbulent. Det beror på den pågående flyttprocessen samt att två nyckelpersoner har valt att lämna förvaltningen. Den pågående organisationsöversynen skapar också oro och diskussion.

Det här har lett till att vi lagt ner mycket tid på annat än att driva verksamheten framåt. Med kort varsel har vi fått göra omprioriteringar för att kunna leva upp till våra åtaganden gentemot kommuninvånare och företag. Att centrumprojektet slutförts är dock en ljusglimt som vi hämtar kraft ifrån, speciellt som mottagandet från invånarna överlag varit mycket positivt.

Så lyckas vi med fritids- och servicekontorets mål

Höja kvaliteten på kommunens kommunikationsmöjligheter

I samband med centrumprojektet har standardhöjningen av våra lokala gator och gång- och cykelvägar i centrum höjts rejält. Tillsammans med Nodava förbättrar vi framkomligheten för bilar och cyklisterna i kvarteret Leran. Arbetet

görs i två etapper och avslutas under 2016. Arbetet med att bygga ut bredbandet i kommunen har fått högre prioritet. Det pågår projekt såväl i byarna som i centrala Orsa. För att motsvara förvänt-

ningarna ska vi under hösten utreda hur den framtida bredbandsutbyggnaden ska organiseras. Den utredningen och tilldelade resurser är avgörande för om vi ska nå målen i kommunens bredbandsstrategi.

Utveckla och förvalta kommunens mark- och grönområden

Sex tomter är färdigställda och tre är sålda på kommunens nya tomtområde, Styversbacken. En fortsättning är under utredning. Som en följd av översiktsplane-

ringen ska vi ta fram en markstrategi för att göra inriktningen och ansvaret när det gäller kommunens förvärv av mark och skog tydlig. Tyvärr kommer vi att

tappa en resurs inom mark och skog under hösten så tidplanen kommer att skjutas framåt.

Fritids- och servicekontoret ska öka kvaliteten på tillgänglighet och information.

Arbetet med att ta fram nya rutiner går på sparlåga på grund av de omprioriteringar som nämndes inledningsvis.

Kostenheten ska producera näringsriktig mat på ett resurseffektivt sätt

Under första halvåret har kostenheten inlett arbetet med att införa ett kostplaneringsprogram. Vi har också utbildat våra medarbetare i köken i allergi- och special-

kost. I samarbete med skolan har vi dragit igång ett projekt om skolmåltiden för att främja bra matvanor och därmed god hälsa. En översyn av kostenheten pågår

som en del av det övergripande förändringsarbetet för att vi ska fortsätta leva upp till målet.

Erbjuda ett mångsidigt utbud av lokaler och anläggningar för fritidsaktiviteter.

Fritidsavdelningen ska bygga ett utegym och en hinderbana mellan ishallen och elljusspåret på Berget. Våra anläggningar är i övrigt väl använda och om intresset för vissa sporter ökar behöver vi sannolikt se över lokalbeståndet.

Arbeta för lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Integrationsenheten har haft en samordnande ledning under drygt ett år och börjar finna sina former. Vi arbetar just nu med att ta fram en tydlig integrationsstrategi för att leva upp till målet. Vi diskuterar också tillsammans med skola och socialförvaltning hur vi på bästa sätt ska fördela de medel vi får för

integrationen så att de täcker respektive verksamhets kostnader. Vi har gått in i projektet "Språkvän" tillsammans med åtta andra dalakommuner. Med det hoppas vi skapa fler mötesplatser i Orsa där vi kan öka kunskapen om och förståelsen för olika kulturer.

Bredda och utveckla verksamheterna i Ungdomens hus i samverkan med kommunens förvaltningar och andra externa aktörer.

Vi har påbörjat ett arbete med en tydlig verksamhetsbeskrivning för Ungdomens hus. Vi haft ett stort antal aktiviteter under det första halvåret. Flera av dessa har genomförts i samarbete med t ex integrationsenheten, skolan, studieförbunden och Föreningen Röda Kvarn.

Erbjuda våra ensamkommande barn en trygg och utvecklande hem- och boendemiljö med tillgång till aktiv och stimulerande fritid.

Vi har i samarbete med andra aktörer genomfört flera aktiviteter för att främja integrationen, allt från multi-kultifesten till fotbollsturneringar och start i Vassastafetten. Boendet för ensamkommande barn har varit igång under ett år och har snabbt hittat bra former för sitt arbete. Vi arbetar hela tiden för att utveckla arbetet

och där är tillsynen från inspektionen för vård och omsorg IVO ett viktigt stöd. För att höja kompetensen både för de individer som jobbar på boendet och för gruppen som helhet har vi ordnat ett antal personalutbildningar. Kommunikationen med vissa aktörer inom området var inledningsvis problematisk, men har avsevärt förbättrats.

Personalredovisning

Vi tappar tyvärr två medarbetare i nyckelpositioner, projektingenjören med ansvar för gata och park och markingenjören med ansvar för skog och mark samt stadsnätsutbyggnaden. Det innebär att vi tappar kompetens och initiativkraft på dessa områden till rekryteringen är avklarad. Kommunens fritidschef har aviserat om sin pensionsavgång vid årsskiftet.

Framtiden

Uppstarten av verksamheten för ensamkommande barn har gjort att integrationschefen – som också är boendechef – har fått fokusera på den verksamheten. Under 2016 kommer hon åter att få ha fullt fokus på det övergripande integrationsarbetet.

Under augusti kommer ett steg 2-boende för ensamkommande att startas i Orsa lokalers fastigheter. Det kan bli aktuellt med ett steg 3-boende under 2016.

Fritids- och servicekontoret står inför förändringar. Under hösten byter vi lokaler. Vi avvaktar också den större organisationsförändringen innan vi rekryterar samtliga lediga tjänster. Innan den är klar finns det risk att vi inte kan fullfölja alla åtaganden i vår verksamhetsplan. Det kommer att ställa krav på politiska prioriteringar.

Kommentar till ekonomisk redovisning

Efter det första halvåret redovisar kontoret som helhet ett bra resultat.

Delar av överskottet består i att vi ännu inte rekryterat någon ansvarig för gata och park. Kontoret inväntar utfallet av översynsarbetet innan vi går vidare med en nyrekrytering. Driftbudgeten inom gata och park visar ett litet överskott då det är under barmarkperioden som den börjar arbeta.

Vi bokade upp 250 tkr mer i kostnader för ensamkommande barn för 2014 än vad det visade sig att vi hade när vi återsökte medel från staten för verksamheten.

Inom kostenheten ger ökade livsmedelskostnader, dyrare reparationskostnader och ökade tillsynsavgifter ett underskott.

Under året har kontoret fortsatt med regelbundna genomgångar med kommunens förvaltningsekonom. Samarbetet har förbättrat vårt ekonomiska uppföljningsarbete.

FRITIDS- OCH SERVICEKONTORET, del av kultur och fritidsutskottet					
VERKSAMHET	2015				2014
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokost- nad Jan-juli
Fritids- och servicekontor	1 073	1 189	116	50	1 014
Gator och vägar	4 932	4 956	24	0	4 191
Parker och lekplatser	906	1 046	140	80	914
Fritidsavdelningen	781	788	7	0	750
Idrotts- o fritidsanläggningar	3 749	3 751	2	0	3 961
Turism	109	92	-17	0	99
Flygfältet	-21	18	39	0	17
Ungdomens hus	1 174	1 278	104	0	1 280
Fastighet	461	401	-60	30	223
Vatten o avlopp	355	356	1	0	356
Kostenhet	1 304	1 186	-118	-225	1 072
Integrationsenheten	-422	0	422	250	0
Summa	14 400	15 059	659	185	13 877

Socialutskottet

Hög chefsomsättning inom socialförvaltningen

En stor del av chefskåren inom socialförvaltningen har bytts ut under första delen av 2015. Det gör att en stor del av tiden ägnats åt att sätta in de nya cheferna i verksamheten och skapa en fungerande ledningsgrupp. De nya cheferna har alla erfarenheter från andra verksamheter. Det gör att de ser möjligheter till förändring och förbättring. Vi har en tillfällig organisation för socialförvaltningen där det bland annat inte finns någon biträdande socialchef. Vi avvaktar det kommunövergripande organisations-arbetet innan den nya organisationen fastställs.

Förvaltningens kvalitetsutvecklare har sett över våra olika system så att de är aktuella. De olika enheterna har sett över scheman och arbetssätt för alla yrkesgrupper så att vi verkligen jobbar efter verk-

samhetens behov. Vi har också sett att vi behöver se över våra lokaler och anpassa dem till verksamheternas behov. Från politiskt håll har vi fått i uppdrag att arbeta kostnadseffektivt. Det ställer krav på enhets-

cheferna att ständigt se över hur vi arbetar. Vi genomförde en analysvecka för att få en gemensam syn på våra verksamheter. Det var både uppskattat och nyttigt och ger en bra grund att stå på för det

kommande arbetet. Under det första halvåret har vi även startat ett nytt serviceboende för funktionshindrade.

Så lyckas vi med socialutskottets mål

Förvaltningens medel ska fördelas utifrån medborgarnas behov.

Vi arbetar vidare mot det målet genom att se över alla verksamheter. Inom individ- och familjeomsorgen görs en organisationsöversyn för att klara av våra ärenden. Vi arbetar också för att få ett bättre samarbete med andra huvudmän. Rutiner och riktlinjer för försörjningsstöd och framförallt hur ärendena ska följas upp har setts över. En konsult har hjälpt oss att få till stånd en säker dokumentation. Hon handleder också personalen i ärenden med barn och unga.

Äldreomsorgen jobbar med tvärprofessionella team med sjukskötterskor, undersköterskor, fysioterapeut, arbets-terapeut och enhetschef. De arbetar efter konkreta mål och aktiviteter och har bland annat inlett ett arbete om hur vi ska få till en bra måltidssituation, minska nattfastan mm. Även inom hemtjänsten diskuteras om vi kan arbeta på annat sätt. Ett studiebesök på Skönsmon i Sundsvall är inplanerat för att ge oss goda idéer. Orsa är en av tre kom-

muner i länet som ska pröva ViSam, en samverkansmodell för informationsöverföring och vårdplanering. Syftet är att brukaren ska få bästa vård och att all viktig information ska följas med om man byter vårdgivare. Utbildningen av våra sjukskötterskor har påbörjats.

Medborgare inom äldreomsorgen ska vara delaktiga i sina insatser

Vi har värdegrundsledare och dessa har träffats regelbundet under våren och även vid introduktionen av sommarvikarier. Det är viktigt för att få kontinuitet i delaktighet-sarbetet. Alla inom LSS och 90 procent av alla inom särskilt boende har en aktuell genomförandeplan, en plan för vad som behöver göras för att de ska må bra. Vi kommer att fortsätta arbetet med att säkerställa att alla får en ge-

nomförandeplan inom två veckor efter inflyttning.

Inom äldreomsorgen har vi börjat arbeta med kontaktmannaskap med syfte att bygga trygga relationer mellan vårdnadstagare, personal och anhöriga.

Våra verksamheter ska arbeta enhetligt och långsiktigt inom respektive verksamhetsområde

Det är framförallt för att uppnå det här målet som arbetet med att skapa en fungerande ledningsgrupp varit så viktigt. Vi har också börjat

se över rutiner och riktlinjer. Det är viktigt att dessa stämmer med kommunens styrdokument så att hela organisationen har en gemensam bas att stå på.

Medborgare inom verksamheterna för personer med funktionsnedsättning ska få ökad meningsfullhet utifrån personens egna önskemål. Handikappomsorgen och arbetsmarknadsenheten har startat en legerverksamhet för att kunna ge meningsfull sysselsättning till perso-

ner som står långt ifrån arbetsmarknaden. Förhoppningsvis kan det föra dessa närmare arbetsmarknaden eller till studier. Verksamheten är ett projekt som sträcker sig året ut för att sedan utvärderas. Ett utökat samarbete mellan gruppboendena och det nya serviceboendet har gett ett större utbud av uteaktiviteter. Det nya serviceboendet har minskat ensamheten för flera funktionshindrade. Medborgare som är aktuella inom individ- och familjeomsorgen/ar-

betsmarknadsenheten ska få möjlighet att klara sig på egen hand. Arbetsmarknadsenheten och individ- och familjeomsorgen ser tillsammans över hur vi kan använda de gemensamma resurserna bättre.

Personalredovisning

Socialchefen, t f äldreomsorgschef samt tre av enhetscheferna är nyanställda. Vi har stora rekryteringsproblem när

det gäller sjuksköterskor och socionomer. Det betyder att individ- och familjeomsorgen får anlita konsulter för att klara av uppdragen.

Framtiden

Det är viktigt att kommunen ses som en och samma arbetsgivare för alla verksamheter. Styrdokumenten bör därför ses över och revideras. Inom Socialförvaltningen pågår ett översynsarbete som i första skedet handlar om individ- och familjeomsorgen. Utgångspunkten är att ha kontinuerlig uppföljning och anpassa verksamheten utifrån de behov och förutsättningar som finns i Orsa kommun.

Hela Orsagården kommer att göras om till demensboende och förvaltningen håller som bäst på att förbereda för det. Vi kommer att se över hur vi kan samverka mellan olika avdelningar. En av landets ledande demense experter kommer under några dagar i november att ge oss råd om hur vi på bästa sätt kan möta våra dementa i det vardagliga arbetet.

Kommentar till ekonomisk redovisning

Prognosen tyder på ett minus på drygt 1 mkr. Förklaringen till detta är att försörjningsstödet överskrider samt att personalkostnaderna inom Individ- och familjeomsorg är höga då att vi på grund av rekryteringsproblem varit tvungna att ta in konsulter. En del av underskottet kan också förklaras med oförutsedda placeringar på vårdinstitutioner.

På förvaltningen vidtar vi kraftfulla åtgärder för att hålla ramarna.

SOCIALUTSKOTTET					
VERKSAMHET	2015				2014
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Socialnämnd	254	210	-44	-50	198
Administration	7 475	8 006	531	850	7 580
Färdtjänst	863	907	44	0	563
Äldreomsorg	44 138	45 013	875	-105	43 935
Psykatri	1 390	1 465	76	0	1 331
Särskilda omsorgen / LSS	9 878	10 406	529	-253	9 164
Individ och familjeomsorg	3 167	2 907	-260	-600	2 529
Insatser vuxna	1 185	1 263	78	300	1 753
Insatser barn och ungdom	3 107	3 231	124	-500	1 903
Ekonomiskt bistånd	5 033	3 897	-1 137	-1 500	4 737
Familjerådgivning, familjerätt	342	353	11	0	435
Arbetsmarknadsåtgärder	2 223	3 058	835	600	2 778
Ej fördelade medel	0	106	106	150	0
Projekt	-1 226	0	1 226	0	-14
Summa	77 828	80 821	2 993	-1 108	76 892

Skolskutan på väg att vända!

Att förbättra resultaten i skolan har varit vårt fokus under en längre tid och även om vi har en bra bit kvar börjar arbetet ge resultat under första halvåret 2015. Det betyder inte att vi kan slå oss till ro, eftersom arbetet är långsiktigt. Det är viktigt att ständigt analysera och följa upp resultaten.

Vi måste också ha koll på hur vi fördelar våra resurser och vilka förutsättningar barnen har. Detta för att leva upp till vårt ansvar att förskola och skola bedrivs på ett likvärdigt sätt. Under hösten

kommer vi att arbeta med fördelningsfrågorna mellan verksamheter och enheter.

Att stärka och utveckla ledarskapet inom för- och grundskola är en viktig nyckel till att förbättra

resultaten. Vi har inlett ett utvecklingsarbete och har blivit bättre på att bevaka vad som sker inom forskning på området både nationellt och internationellt.

Så lyckas vi med barn- och utbildningsutskottets mål

Ekonomi

Varje individ som arbetar inom Orsas barn- och utbildningssektor tar ansvar även för morgondagens barn genom att förhålla sig till de tilldelade resurserna.

Det finns sannolikt behov av omfördelning av medel mellan våra enheter. Vi måste tydliggöra vilka ekonomiska förutsättningar vi har, liksom barnens behov och de socioekonomiska faktorerna.

Dessutom måste vi se till att alla i verksamheten är medvetna om detta. Därefter ska vi hitta en fördelningsmodell som ger en likvärdig skola. Det arbetet inleds under hösten.

Medarbetare

Alla medarbetare inom barn- och utbildningssektorn i Orsa är medvetna om sitt eget höga värde och är stolta över att bidra till skolans goda resultat och märkbara arbetsglädje.

Vi har fokuserat på kvalitetsarbetet och det egna ansvaret och det innebär en ökad måluppfyllelse. Det finns dock mycket kvar att göra. Även här har ledarskapsut-

vecklingen en stor betydelse. Det är viktigt att alla medarbetare vet vilket uppdrag man har. Under hösten påbörjas ett arbete för att ta fram en gemensam verksamhetsidé.

Livskvalitet och samhälls-service

Alla som går ut grundskolan i Orsa är nöjda med sin insats och har förutsättningar att välja sin framtid.

Antalet elever som är behöriga till gymnasiet har ökat markant detta år. Vi har satt målet att 100 procent ska vara behöriga och där är vi inte än. Lärarna ska ha koll på elevernas kunskapsnivå redan från förskoleklass och hela vägen genom skolsystemet. Vi ska öka styrningen av detta genom pedagogisk planering, bedömning av elevernas lärande och analys av resultaten. Anpassar vi undervisningen efter elevernas behov redan tidigt under skolgången kommer lärarnas arbete att underlättas. Också detta arbete är långsiktigt.

resurserna mellan våra olika enheter har också hög prioritet.

Framtiden

Rekryteringen är den stora utmaningen. Vi behöver reda ut organisationen med hänsyn till barn- och elevantal, kompetensbehov och ekonomiska förutsättningar för att lyckas. Under

hösten påbörjas en process för att ta fram en plan för förskolan och skolan i framtiden.

Vi måste fortsätta kvalitetsarbetet och framförallt följa upp insatserna. En samordning av

Personalredovisning

Vi har, precis som övriga landet, problem att få behöriga sökande till lärar- och förskollärartjänster, även om en förbättring skett under våren. Vi måste hitta en ny långsiktig rekryteringsstrategi för att kunna fortsätta möta problemet. Just nu har sex förstelärare-uppdrag. Vi har två vakanta platser till hösten. Den 1 oktober tillträder vår nya skolchef.

Kommentar till ekonomisk redovisning

Vi har ett prognostiserat underskott på drygt 2 mkr i juli. Underskottet beror inom Förskolan på utbetalning av semester och ökad sjukfrånvaro. Inom skolan är det framförallt på Kyrkbyn som ramarna inte hålls. Idag ligger underskottet där på 1,2 mkr. Vi har dessutom haft ökade kostnader för interkommunal ersättning, modersmål och studiehandledning.

Budgeten behöver fördelas mer likvärdigt utifrån antal elever och barn samt deras förutsättningar. Även inom administrationen finns ett mindre underskott beroende på ökade personalkostnader, men detta är åtgärdat.

När det gäller gymnasiet så har vi fått aviseringar på underskott med drygt 1 miljon men ingen direkt förklaring till detta. Scott kommer att göra ett mindre överskott eftersom avvecklingskostnaderna blivit lägre än väntat. Dessbättre har vi även överskott på vissa enheter vilket kompenserar en del av underskotten. Ett antal åtgärder skall genomföras för att nå målet som är att nå budget i balans 2015.

BARN- OCH UTBILDNINGSPÅSKOTTET					
VERKSAMHET	2015				2014
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Barn- o utbildningsnämnd	199	280	81	100	244
Administration	2 833	2 380	-453	-180	1 984
Musikskola	1 984	2 012	29	0	1 985
Förskola	15 560	15 167	-394	-750	14 601
Pedagogisk omsorg	563	471	-92	100	896
Grundskola, fritids	42 694	41 774	-920	-610	40 857
Grundskola	1 523	1 349	-173	-350	1 143
Gymnasieskola	23 872	23 260	-611	-1 048	24 024
Vuxenutbildning	-52	0	52	0	3
SCOTT	1 552	1 050	-502	251	161
Integrationsenheten	0	0	0	0	-5
Ej fördelade medel	420	681	261	450	377
Projekt			0		0
Summa	91 148	88 424	-2 724	-2 037	86 270

Staten ställer större krav

Tillsynsverksamheten har gått relativt bra första halvåret. Vi har inte haft full bemanning och därför inte riktigt hunnit göra allt vi planerat. Hälsoskyddstillsynen pågår enligt plan medan miljö-tillsyn och livsmedelskontrollen ligger något efter.

Vi har påbörjat och genomfört en hel del tillsyn och kontroll på verksamheter där barn och unga vistas. Framförallt tittar vi på inomhusmiljö, hygien och hantering av allergikost. Utmaningen är att hinna genomföra planerad miljö-tillsyn och livsmedelskontroll under resten av året. Inom naturvård pågår ett arbete

med biologisk återställning av flottade älvar. Två nya reservat har bildats, ett i Mora och ett i Orsa. Kalkningsverksamheten pågår som planerat och det ser ut som vi klarar de kemiska målen i sjöarna och vattendragen. Miljökontoret ger information och rådgivning till både verksam-

hetsutövare och medborgare och i år arbetar vi även med mer riktade informationsinsatser samt att hålla hemsidan aktuell och uppdaterad.

Så lyckas vi med miljönämndens mål

◆ Livskvalitet och Samhällsservice

Barnen i våra förskolor och skolor vistas i en hälsosam miljö.

Vi har påbörjat och genomfört tillsyn och kontroll av de verksamheter där barn och ungdomar vistas. Vi tittar främst på inomhusmiljö, hygien och allergikost.

◆ *Förvaltningen har förtroende hos verksamhetsutövare, medborgare och kommunens övriga förvaltningar.*

Vi prioriterar information och rådgivning och ser till att ha en uppdaterad och innehållsrik hemsida. För att få en bättre bild av vad som kontoret har kontakt med tycker om verksamheten kommer vi under hösten att genomföra en enkät. Kommunen deltar tillsammans med de flesta andra dalakommunerna i ett länsprojekt som ska ge en större samsyn i hur livsmedelskontrollen ska bedrivas.

Vi har satt upp tjänstegarantier som i stort sett uppfyllts under första halvåret.

● *Förvaltningens resor och inköp görs på ett miljömedvetet sätt.*

Det är viktigt att vi är föregångare på området och vi håller på att ta fram riktlinjer för att bli ännu bättre på området. En elbil som ska ersätta en av de fossildrivna bilarna har beställts.

Förvaltningen ska aktivt delta i samhällsplaneringen för att åstadkomma en god miljö och hälsa samt hållbar utveckling.

Vi har under halvåret deltagit aktivt bland annat i arbetet med detaljplaner, VA-planering, avfallsföreskrifter och översiktsplan. Det är viktigt att vi kommer in tidigt i arbetet för att åstadkomma en god miljö.

Framtiden

Vi har inte varit fullt bemannade de senaste åren vilket gjort det svårt att hinna med tillsynsverksamheten. Där måste vi komma ikapp. Miljökontoret styrs av lagar och förordningar och det gör att våra inspektörer måste ges tid

att hålla sig ajour med dessa. Våra statliga verk och EU ställer högre krav på oss som tillsynsmyndighet. Inom livsmedelskontrollen har vi under flera år fått rapportera till EU via Livsmedelsverket. Nu kommer vi att få

göra på samma sätt med miljö-tillsynen. Det innebär att vi måste ha en väl fungerande internkontroll och ett bra system för uppföljning av tillsynen.

Personal-redovisning

Vi har fortfarande två långtids-sjukskrivningar. Den ene ersätts med vikarie medan rekrytering pågår i det andra falet. Vi har anställt en miljöinspektör som ska arbeta med tillsyn av förorenade områden.

Kommentar till ekonomisk redovisning

Miljönämnden redovisar ett positivt delårsresultat. Det beror till största delen på att vi har lägre personalkostnader än budgeterat. Vi har saknat personal både inom livsmedelskontrollen och miljö-tillsynen. Detta innebär att

vi inte riktigt är i fas med det vi planerat att genomföra under det första halvåret. Förhoppningsvis kommer vi att vara fullt bemannade under hösten.

MILJÖNÄMND					
VERKSAMHET	2015				2014
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Miljönämnden	44	50	7	0	21
Energirådgivning	21	6	-15	0	14
Administration	468	481	13	0	363
Miljöskydd	129	174	45	50	-97
Miljö, hälsa o hållbar utveckling	211	199	-12	0	285
SUMMA	872	910	38	50	586

Vi ritar om kartan

Under första halvåret har kontoret jobbat med de dialoger som behövs för att färdigställa samrådsförslaget till ny översiktsplan. På plansidan har detaljplanen för 67 tomter på Råtjärnsberget i Grönklitt med vunnit laga kraft.

Vi har börjat komplettera primärkartan över Orsa centrum och alla fixpunkter som ligger till grund för kartorna i centrum har kontrollmätts. Kartenheten har också börjat förbereda för att komplettera pri-

märkartan i Grönklitt. Alla fritidshus i Orsa ska inventeras och få en egen adress. Det har vi också jobbat med första halvåret och vi blir förhoppningsvis klara i augusti.

Ett tidskrävande arbete som inneburit merarbete har varit införandet av ärende-hanteringssystemet Public 365. Vi är nu i skarp drift, men än återstår en del barnsjukdomar.

Vi har haft 19 beslutade bostadsanpassningsärenden, vilket är mindre än budgeterat.

Så lyckas vi med byggnadsnämndens mål

Tillväxt

Aktuell översiktsplan

Arbetet med översiktsplanen kommer att fortsätta under 2015 och 2016.

Planera för att Orsa ska vara en attraktiv turistort

Programarbete för centrumområdet i Grönklitt har inte inletts. I september kommer ett möte att hållas där översiktsplaneringen redovisas.

Medarbetare

Säkra en god kompetensförsörjning

För att intressera unga människor för vår verksamhet har vi tagit emot ett flertal praktikanter.

Livskvalitet och samhällsservice

Vi ska erbjuda våra uppdragsgivare tjänster av hög kvalitet.

53 av 55 bygglovsärenden har handlagts inom garantitiden 10 veckor. Av 19 överprövningar har inget beslut gått kommunen emot. Sex ärenden pågår ännu.

Strategisk planering för ett hållbart samhälle.

Vi har flyttat fram planprogrammet för Storgatan. Bostadsförsörjningsplanen och strategin för markinnehav kommer att utgå från översiktsplaneringen. Detaljplaneringen för Råtjärnsberget har vunnit laga kraft.

Kommentarer till ekonomisk redovisning

Förvaltningen har ett överskott på 214 tkr för första halvåret. Främst beror det på Bostadsanpassningen som för perioden har utbetalat mindre än budgeterat. Enheten har pågående ärenden, där beslut ännu ej har fattats.

Flytt av besökskontoret och inköp av inventarier till detta kommer att ge en ökad kostnad som inte finns med i budget. Förvaltningen hoppas ändå kunna hålla budget.

BYGGNADSNÄMNDEN					
	2015				2014
VERKSAMHET	Nettokostnad Jan - Juli	Budget	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Byggnadsnämnd	70	91	21	0	60
Stadsbyggnad adm	621	655	34	0	617
Bygglov	292	362	71	0	184
Planer	34	32	-2	0	92
Översiktsplan	442	359	-83	0	69
Karta, Mät, GIS	492	567	75	0	559
Bostadsanpassning	318	417	99	0	-24
Summa	2 269	2 483	214	0	1 557

Personalredovisning

Förvaltningens bygglovschef går i pension 2016. Under hösten inleder vi sökandet efter en efterträdare. En byggnadsinspektör går ner på halvtid för att fasa in sin ersättare under hösten.

Framtiden

Besökskontoret i Orsa ska under hösten flytta till Dalagatan 1. I övrigt är färdigställandet av översiktsplanen dominerande under den närmaste framtiden.

Driftredovisning för perioden januari-juli 2015

	Nettokostn Jan-juli 2015	Budget jan-juli 2015	Avvikelse	Nettokostn Jan-juli 2014
Kommunfullmäktige	1 078	1 234	156	864
Kommunstyrelsen	23 932	25 227	1 295	22 064
Kulturutskottet	3 878	3 724	-154	3 615
Fritids- och serviceutskottet	14 400	15 059	659	13 876
Barn- och utbildningsutskott	91 148	88 424	-2 724	86 271
Socialutskott	77 828	80 821	2 993	76 892
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	872	910	38	585
Byggnadsnämnden	2 269	2 483	214	1 557
Summa verksamheters nettokostnader	215 405	217 882	2 477	205 723
Finansierings nettointäkter	224 784	219 049	5 735	209 641
Summa	9 379	1 167	8 212	3 918

Investeringsredovisning för perioden januari-juli 2015

	Budget 2015 Jan-Dec	Utfall 2015 Jan-juli	Utfall 2014 Jan-juli
Nämnd	5 189	2 609	879
Kommunstyrelsen	8 736	3 508	10 203
Fritid- och serviceutskottet	1 500	223	178
Barn- och utbildningsutskott	1 220	390	373
Socialutskott	0	0	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0	0	0
Byggnadsnämnden	2 350	676	1 837
Exploateringsfastighet	18 995	7 406	13 469
Totalt Orsa kommun	18 995	7 406	13 469

40 % av kommunens budgeterade investeringar (exklusive exploateringsfastigheter) var förbrukade vid delårsbokslutets upprättande. Sedan 2013 redovisas bruttoinvesteringar. Investeringsinkomsterna redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen som avräknas i takt med avskrivningarna på aktuella objekt.

De största investeringarna är (tkr)

	Budget 2015	Utfall jan-juli 2015
Järnvägsgatan	700	1 647
Varav Upprustning centrum	700	699
Exploatering Lisselhed	1 200	632
Stadsnät IT	3 000	1 172
Summa	5 600	3 451

Periodens Resultaträkning (tkr)

	Not	Utfall 20150731	Utfall 20140731	Diff
Verksamhetens intäkter	1	49 026	47 412	1 614
Jämförelsestörande poster			0	0
Verksamhetens kostnader	2	-257 060	-254 466	-2 594
Avskrivningar	3	-4 709	-4 032	-677
Verksamhetens nettokostnader		-212 743	-211 086	-1 657
Skatteintäkter	4	154 129	147 085	7 044
Generella statsbidrag och utjämning	5	67 218	67 593	-375
Finansiella intäkter	6	985	567	418
Finansiella kostnader	7	-210	-241	31
Periodens resultat		9 379	3 918	5 461

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	20150731	20141231	20140731
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och tekniska anläggningar	8	91 862	90 780	74 188
Maskiner och inventarier	9	15 755	14 554	13 819
Pågående arbeten	10	8	0	2 342
Finansiella anläggningstillgångar	11	49 632	49 884	29 884
Summa anläggningstillgångar		157 257	155 218	120 233
Omsättningstillgångar				
Exploateringsfastigheter		7 160	6 753	6 061
Kortfristiga placeringar		42 659	42 659	62 899
Fordringar		39 984	44 403	32 667
Kassa och bank		24 081	50 749	43 358
Summa omsättningstillgångar		113 884	144 564	144 984
SUMMA TILLGÅNGAR		271 141	299 782	265 217
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Ingående eget kapital		155 734	155 499	155 499
Periodens resultat		9 379	235	3 918
Summa eget kapital	12	165 113	155 734	159 417
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	13	20 623	20 883	18 504
Summa avsättningar		20 623	20 883	18 504
Skulder				
Långfristiga skulder	14	12 241	12 624	12 168
Kortfristiga skulder		73 164	110 541	75 129
Varav kortfristig del av långfristig skuld		0	0	5 800
Summa skulder		85 405	123 165	87 297
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER		271 141	299 782	265 217

Panter och ansvarsförbindelser			
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Uttaga fastighetsinteckningar	400	400	400
Avgår: panter i eget förvar	-400	-400	-400
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna	170 051	172 496	179 594
Övriga ansvarsförbindelser	361 934	361 934	354 820
Summa	531 985	534 430	534 414

Kassaflödesrapport (tkr)

	Not	20150731	20140731
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Periodens resultat		9 379	3 918
Justering för ej likviditetspåverkande poster	15	4 448	3 673
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		13 827	7 591
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		4 713	5 630
Ökning/minskning valulager		0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-37 670	-5 726
Ökning/minskning exploateringsfastigheter	16	-407	-1 887
Kortfristiga placeringar	17	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-19 538	5 608
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anl.tillgångar	18	-7 000	-11 583
Investeringsbidrag till materiella anl.tillgångar	19	-383	5 944
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	20	0	0
Investering i finansiella tillgångar	21	0	-6 000
Försäljning av finansiella tillgångar	22	0	0
Nedskrivning av finansiella tillgångar	23	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 383	-11 639
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån	24	0	0
Amortering av skuld	25	0	0
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskning av långfristiga fordringar	26	252	277
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		252	277
Årets kassaflöde		-26 668	-5 754
Likvida medel vid periodens början		50 749	49 113
Likvida medel vid periodens slut		24 081	43 358
		-26 668	-5 755

Noter Resultaträkning

	20150731	20140731	3 Avskrivningar
1 Verksamhetens intäkter	20150731	20140731	3 Avskrivningar
Försäljningsintäkter	1 833	2 688	Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.
Taxor och avgifter	10 006	10 093	4 Skatteintäkter
Hyror och arrenden	4 473	5 363	Egna skatteintäkter
Bidrag	26 529	24 920	154 129
Återbetalning AFA	2 800	0	147 085
Försäljning av verksamhet och konsulttj.	3 371	4 348	S:a skatteintäkter
Realisationsvinster	14	0	154 129
Summa	49 026	47 412	147 085
2 Verksamhetens kostnader			5 Generella statsbidrag och utjämning
Löner och sociala avgifter	133 706	127 411	Inkomstutjämningsbidrag
Förändring av semesterlöneskuld	-3 225	0	51 696
Pensionskostnader	11 708	12 976	Strukturbidrag
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	785	589	1 972
Bränsle, energi och vatten	1 381	1 330	Regleringsbidrag
Köp av huvudverksamhet	53 137	54 401	0
Lokal- och markhyror	22 845	22 853	Kostnadsutjämningsbidrag
Lämnade bidrag	12 047	11 286	9 161
Fastighetskostnader	1 124	1 371	Regleringsavgift
Övriga kostnader	23 552	22 249	-154
Summa	257 060	254 466	LSS utjämning
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal (oavsett löptid)			-4 247
Avgifter			Kommunal fastighetsskatt
med förfall inom 1 år	1 841	ej uppgift	8 790
med förfall inom 1-5 år	782	ej uppgift	S:a gen statsbidr o utjämning
med förfall senare än 5 år	0	ej uppgift	67 218
Summa	2 623		67 593
3 Byggnader och tekniska anläggningar			6 Finansiella intäkter
Anskaffningsvärde	20150731	20141231	2014731
Ack anskaffningsvärde IB	154 827	128 987	128 987
Årets anskaffningar	3 794	25 893	7 837
Anskaffningsvärde på årets nedskrivningar			
Anskaffningsvärde på årets avyttringar		-103	0
Anskaffningsvärde på årets korrigeringar		50	0
Ack anskaffningsvärde UB	158 621	154 827	136 824
Avskrivningar			
Ack avskrivningar IB	-64 047	-60 616	-60 616
Årets avskrivningar	-2 710	-3 475	-2 020
Ack avskrivningar på årets nedskrivningar			
Ack avskrivningar på årets avyttring		44	0
Ack avskrivningar på årets korrigeringar		0	0
Ack avskrivningar UB	-66 757	-64 047	-62 636
Bokfört värde	91 864	90 780	74 188
9 Maskiner och inventarier			
Anskaffningsvärde			
Ack anskaffningsvärde IB	68 361	64 941	64 941
Årets anskaffningar	3 199	3 665	1 404
Anskaffningsvärde på årets nedskrivningar			-135
Anskaffningsvärde på årets avyttringar			-59
Anskaffningsvärde på årets korrigeringar			-51
Ack anskaffningsvärde UB	71 560	68 361	66 276
Avskrivningar			
Ack avskrivningar IB	-53 807	-50 484	-50 484
Årets avskrivningar	-1 998	-3 425	-2 012
Ack avskrivningar på årets nedskrivningar		89	
Ack avskrivningar på årets avyttring		13	0
Ack avskrivningar på årets korrigeringar			39
Ack avskrivningar UB	-55 805	-53 807	-52 457
Bokfört värde	15 755	14 554	13 819
Det bokförda värdet fördelar sig på följande sätt:			
Mark	572	570	
Verksamhetsfastigheter	10 785	11 254	10 790
Publika fastigheter	73 297	71 572	57 237
Fastighet för annan verksamhet	7 208	7 384	6 162
Summa bokfört värde	91 862	90 780	74 188

Maskiner	1 839	1 962	1 823	Revers Orsa Lokaler	0	0	0
Inventarier	8 626	7 597	7 030	Summa finansiella anläggningstillgångar	49 632	49 884	29 884
Fordon	3 348	3 396	3 732	12 Eget kapital			
Konst	880	441	246	Ingående eget kapital	155 734	155 499	155 499
Övriga maskiner och inventarier	1 062	1 158	989	Öronmärkt för pensioner	27 496	27 496	27 496
Summa inventarier	15 755	14 554	13 819	Periodens resultat	9 379	235	3 918
10 Påg. arbeten för 2014 avs gator och vägar, ännu ej aktiv.utgifter.				Varav öronmärkt för pensioner	0	0	3 912
11 Finansiella anläggningstillgångar				Summa eget kapital	165 113	155 734	159 417
Aktier				13 Avsättningar för pensioner			
Orsa bostäder AB (100%)	35 393	35 393	15 393	Pensionsskuld	16 389	16 592	14 698
Orsa vatten och avfall AB (100%)	8 000	8 000	8 000	Ränta på pensionsskuld	207	213	165
Orsa Grönklitt (7,44% ägarandel)				Särskild löneskatt	4 027	4 078	3 641
Oreälvens kraft AB (35%)	18	18	18	Summa pensionsskuld	20 623	20 883	18 504
Siljan Turism AB	334	334	334	14 Långfristiga skulder			
Kommuninvest	281	281	281	Kommuninvest (rta 1,86%)	0	0	5 800
Övriga aktier och andelar	394	394	394	Kortfristig del av långfrist. skuld	0	0	-5 800
Summa aktier och andelar	44 420	44 420	24 420	Gatukostnadsersättning	7 000	7 000	7 000
Långfristiga fordringar				Anslutningsavgifter stadsnät	1 921	1 921	1 730
Oreälvens Kraft AB	3 919	4 171	4 171	Skuld investeringsbidrag	4 213	4 213	3 438
Kommuninvest förlagslån	1 000	1 000	1 000	Ackumulerad upplösning investeringsbidrag	-893	-510	0
Region Dalarna	293	293	293	Summa långfristiga skulder	12 241	12 624	12 168

Noter kassaflödesrapport (tkr)

	20150731	20140731		
15 Ej likviditetspåverkande poster			Anläggnings- o anslutningsavgifter	0 560
Av- och nedskrivningar	4 709	4 032	Investeringsbidrag Stadsnät	0 3 384
Avsatt till pensioner	-468	-555	Ackumulerad upplösning invest.bidrag	-383 0
Ränta på pensionsavsättning (inkl löneskatt)	207	165	Summa	-383 5 944
Korrigerig och utranering av div anl tillg	0	30	20 Försäljning av materiella anläggningstillgångar	
Summa	4 448	3 673	Försäljning av materiella anlägg.tillgångar	0 0
16 Exploateringsfastigheter			Summa	0 0
Försäljning av exploateringsfastigheter	0	0	21 Investering i finansiella tillgångar	
Anskaffning av exploateringsfastigheter	0	0	Ökat aktiekapital Orsa Vatten & avfall	0 -6 000
Exploatering	-407	-1 887	Summa	0 -6 000
Korrigerig av bokfört värde expl.fas-tigheter	0	0	22 Försäljning av finansiella tillgångar	
Summa	-407	-1 887	Försäljning av finansiella tillgångar	0 0
17 Kortfristiga placeringar			Summa	0 0
Återföring nedskrivning av aktier	0	0	23 Nedskrivning av finansiella tillgångar	
Grönklittgrp			Nedskrivning av finansiella tillgångar	0 0
Ökning av värde på kortfristiga placeringar	0	0	Summa	0 0
Summa	0	0	24 Nyupptagna lån	
18 Investering i materiella anläggningstillgångar			Nyupptagna lån	0 0
Anskaffning enligt investeringsredovisningen	-6 992	-9 241	Summa	0 0
Anskaffning pågående arbeten	-8	-2 342	25 Amortering av skuld	
Summa	-7 000	-11 583	Amortering av lån Kommuninvest	0 0
19 Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar			Amortering av övriga lån	0 0
Gatukostnadsersättning	0	2 000	Summa	0 0
			26 Återbetald utlåning	
			Oreälvens Kraft AB amortering av lån	252 277
			Summa	252 277

Prognos för driftredovisning 2015

	Prognos 2015	Budget 2015	Avvikelse	Avvikelse 2014
Kommunfullmäktige	1 868	2 115	247	222
Kommunstyrelsen	43 617	43 247	-370	-3 556
Fritids- och serviceutskottet	25 631	25 816	185	-309
Kulturutskottet	6 384	6 384	0	1
Barn- och utbildningsutskott	153 621	151 584	-2 037	-4 970
Socialutskott	139 659	138 551	-1 108	-890
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1 510	1 560	50	50
Byggnadsnämnden	4 256	4 256	0	170
Summa verksamheters nettokostnader	376 546	373 513	-3 033	-9 282
Finansieringens nettointäkter	375 584	375 513	71	252
Summa	-962	2 000	-2 962	-9 030

Prognos för 2015 års resultaträkning (tkr)

	Not	Prognos 2015	Budget 2015	Avvikelse Budget/Prognos	Resultat 2014
Verksamhetens nettokostnader (exklusive avskrivningar)	1	-372 431	-371 110	-1 321	-361 301
Jämförelsestörande poster			0	0	
Avskrivningar	2	-8 800	-7 800	-1 000	-6 900
Verksamhetens nettokostnader		-381 231	-378 910	-2 321	-368 201
Skatteintäkter	3	263 871	264 689	-818	251 081
Generella statsbidrag och utjämning	4	115 233	115 221	12	115 916
Finansiella intäkter	5	1 520	1 355	165	1 816
Finansiella kostnader	6	-355	-355	0	-377
Årets resultat		-962	2 000	-2 962	235

NOTER TILL PROGNOSEN 2015

1 Verksamhetens nettokostnader	Prognos	Budget	Resultat	5 Finansiella intäkter	Prognos	Budget	Resultat
	2015	2015	2014		2015	2015	2014
Nettokostnader (exklusive avskrivningar)	-372 431	-378 910	-368 201	Räntor på utlämnade lån	115	200	175
Varav:				Räntor på likvida medel	400	150	791
Förändring pensionsavsättningar	9 843	9 843	12 190	Övriga finansiella intäkter	1 005	1 005	869
Förändring semesterlöneskuld	400	400	524	S:a finansiella intäkter	1 520	1 355	1 835
Återbetalning AGS-KL	2 800	0	0	6 Finansiella kostnader	Prognos	Budget	Resultat
2 Avskrivningar					2015	2015	2014
Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.				Räntor för långfrån lån	0	0	-101
3 Skatteintäkter	Prognos	Budget	Resultat	Räntor på pensionsmedel	-355	-355	-212
	2015	2015	2014	Diskonteringsränta pensionsmedel	0	0	0
Egna skatteintäkter	263 871	264 689	251 081	Övriga finansiella kostnader	0	0	-64
S:a skatteintäkter	263 871	264 689	251 081	S:a finansiella kostnader	-355	-355	-377
4 Generella statsbidr o utj	Prognos	Budget	Resultat				
	2015	2015	2014				
Kommunalekonomisk utjämning	107 443	107 441	108 959				
LSS-utjämning	-7 279	-7 275	-7 853				
Kommunal fastighetsavgift	15 069	15 055	14 810				
S:a statsbidrag	115 233	115 221	115 916				

Redovisningsprinciper 2015

Kommunen följer den kommunala redovisningslagen samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utfärdat vad gäller redovisningen. Undantagen är dokumentation av redovisningssystemet, redovisning av finansiell leasing samt sammanställd redovisning.

Resultatet för 7 månader och helårsprognosen bygger på det underlag förvaltningarna lämnat. Kostnader och intäkter har periodiserats av respektive förvaltning för att hamna i rätt period.

Resultaträkningen utgår från intäkterna och kostnaderna i driftredovisningen sedan dessa summor justerats med interna poster.

Vi planerar att färdigställa dokumentation av redovisningssystemet tillsammans med Mora och Älvdalens kommuner.

Den största delen av kommunens leasing jämförs med operationell leasing. I noterna till resultaträkningen lämnas upplysning om ej uppsägningsbara operationella leasingavtal. Några få leasingobjekt är eventuellt att betrakta som finansiell leasing enligt RKR 13.2. Nedan lämnas upplysningar om dessa avtal.

Finansiella leasingavtal:

Avgifter (tkr)	2015-07-31	2014
-med förfall inom 1 år	685 058	98 060
-med förfall inom 1-5 år	615 081	334 749
-med förfall senare än 5 år	0	0

Det totala finansiella leasingbeloppet bedöms vara mycket lågt i förhållande till totala balansomslutningen (ca 0,4%) och skulle sannolikt inte påverka en ekonomisk bedömning av kommunens ställning varför den finansiella leasingen inte redovisas i balansräkningen.

Delårsbokslutet innehåller ingen sammanställd redovisning, kommunen gör ett avsteg från RKR 8.2. Det är viktigt att materialet är aktuellt när det kommer till de förtroendevaldas behandling varför snabbhet prioriteras framför exakthet och arbetsinsatsen samt kostnaden vägs mot mervärdet av en sammanställd redovisning i delårsbokslutet. Sannolikt skulle inte en bedömning av delårsbokslutet bli väsentligt annorlunda om sammanställd redovisning upprättats.

Skatteintäkterna har periodiserats till 7 månaders resultat efter senast kända prognos vid tiden för bokslutet.

Kommunen följer RKR 18.1 avseende avgift eller bidrag till anläggningstillgångar. Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2013 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras, enligt RKR 18.1, över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Tidigare erhållna avgifter eller bidrag ändras inte utan löper som nettoavskrivning till avskrivningsperiodens slut.

Arbetsgivaravgifter har bokförts i form av beräknade procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen enligt SKL's rekommenderade nivå.

Pensionsskulden har beräknats av KPA enligt RKR's rekommendation, RIPS07. Pensionsåtaganden som intjänats före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt har periodiserats till 7 månaders resultat efter beräknad prognos.

Statsbidrag och skatteintäkter som avser redovisningsperioden men inte var utbetalda 31 juli har fordringsförts.

Semesterlöneskulden avser intjänade ej uttagna semesterdagar. Skuld för okompenserad övertid har också beräknats och bokförts per sista juli. Skulden för de timanställdas löner har inte beräknats per sista juli. Som grund för detta ställningstagande ligger främst att skulden inte kan beräknas i tid för att ingå i delårsbokslutet. Snabbhet prioriteras före exakthet.

Anläggningstillgångar Enligt kommunens redovisningsprinciper bedöms en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till ett basbelopp (för närvarande 44,5 tkr) och som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav vara en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångarna värderas till anskaffningsvärde med avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningstiden för byggnader och tekniska anläggningar är 10-50 år samt för maskiner och inventarier 3-10 år. Linjär avskrivningsmetod tillämpas. En bedömning av anläggningarnas värde görs och i de fall där anläggningens värde bedöms varaktigt förändrats görs en justering av det bokförda värdet. För tillgångar i form av konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Internräntan har beräknats med 2,5 % på tillgångarnas bokförda värde enligt SKL's rekommendation.

Under 2014 har kommunen infört komponentavskrivning.

I arbetet med att införa komponentavskrivning har vi utgått ifrån följande gällande redan aktiverade tillgångar:

- i första hand har tillgångar med högt bokfört värde och lång kvarvarande nyttjandeperiod uppdelats i komponenter
- arbetsinsatsen har vägts mot väsentlighet och nytta
- arbetet har koncentrerats främst på de objektgrupper där stora värden förekommer och där det oftast förekommer olika komponenter, dvs verksamhetsfastigheter och publika fastigheter

Objekt med en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 50% av den beräknade avskrivningstiden har bedömts vara föremål för komponentavskrivning.

Det bokförda värdet ska också överstiga 50% av ursprungligt anskaffningsvärde.

Årligen görs en bedömning av kvarvarande objekt i anläggningsreskontran om det finns något nedskrivningsbehov sett utifrån om anläggningen inte längre används eller inte används till det den var avsedd att användas till från början.

Prövning om återföring av tidigare nedskrivning är motiverad genomförs vid upprättande av delårsrapport och årsredovisning enligt RKR 19. Om återföring är motiverad görs en beräkning av tillgångens värde och återföringen redovisas i resultaträkningen.

När det gäller investeringar i nya anläggningar tillämpas komponentindelning redan från början.

En komponent definieras som en investering som är relativt stor i relation till den totala investeringen och bedöms ha en avvikande avskrivningstid.

Exploateringsfastigheter redovisas som omsättningstillgångar från och med 2009.

Samtliga osäkra kundfordringar äldre än 6 månader värderas vid årsskiftet. Löpande under året värderas kundfordringar som Intrum Justitia bedömt osäker och därmed överfört till långtidsbevakning.

Vissa aktier klassificeras som kortfristig placering då syftet med innehavet är avyttring för att lösa framtida pensioner.

Revisorernas utlåtande

Orsa kommun
Revisorerna

Till kommunfullmäktige

Revisorernas bedömning över delårsrapporten per den 31/7 2015

I kommunallagens 9 kap 9.a § framgår att revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a§ skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning skall bifogas delårsrapporten då den behandlas av fullmäktige.

Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport som utarbetats av PwC. Utifrån den granskning vi har gjort gör vi följande utlåtande:

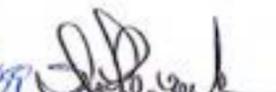
Det prognosticerade resultatet på helår uppgår till -1 mkr, vilket är en avvikelse mot budget på 3 Mkr. Nämnderna redovisar sammantaget underskott gentemot fastställd budget på 3,0 Mkr. Vår bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Orsa den 18 september 2015

Elsmari Laggar- Bärjegård

Mats Wahlström

Susanne Bogg

Sten Hansson van Nes

Kåre Olsson

